

Virsraksts: Bezdarbnieka statusa iegūšanas priekšnoteikumi

Tēze: Atbilstoši likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14.panta pirmajai daļai obligātās iemaksas aprēķina no iemaksu objekta, kas darba ņēmējiem ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi. Attiecībā uz tām personām, kuras kā darba ņēmēji uzskaitīti minētā likuma 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktā, 14.panta divpadsmitā daļa noteic, ka to obligāto iemaksu objekts ir noteiktā atlīdzība. Tādējādi likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktā minētās personas ir darba ņēmēji sociālās apdrošināšanas izpratnē, ja tām ir noteikta atlīdzība. Savukārt, ja atlīdzība nav noteikta, līdz ar to nav arī iemaksu objekta, no kura aprēķināt sociālās iemaksas.

Tēze: Sociālās apdrošināšanas mērķis ir arī novērst vai mazināt apdrošinātās personas ienākumu zaudējumus, kas rodas likumā paredzētā sociālā riska iestāšanās gadījumā, piemēram, ja persona darba nespējas vai bezdarba dēļ vairs nevar strādāt un tādēļ saņemt līdzšinējo darba samaksu. Svarīgi ir konstatēt, ka persona sociālā riska iestāšanās dēļ zaudējusi savus līdzšinējos nodarbinātības ienākumus un līdz ar to tai ir nepieciešams sociālās apdrošināšanas sistēmas atbalsts.

Tēze: Atbilstoši Komerclikuma 221.panta astotajai daļai sabiedrības ar ierobežotu atbildību (komercsabiedrības) valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību, kas atbilst viņa pienākumiem un sabiedrības finansiālajam stāvoklim. Atlīdzības apmēru nosaka ar padomes lēmumu, bet, ja sabiedrībai nav padomes,- ar dalībnieku lēmumu. No minētās tiesību normas izriet, ka, ņemot vērā sabiedrības finansiālo stāvokli un valdes locekļa pienākumu apjomu, dalībnieki vai padome valdes loceklim atlīdzību var arī nenoteikt. Šādā gadījumā komercsabiedrības valdes loceklis nav uzskatāms par darba ņēmēju sociālās apdrošināšanas izpratnē.

Tēze: Apstākļi, ka kapitālsabiedrības darbība ir apturēta un līdz ar to kādu laiku kapitālsabiedrībai nav ienākumu un nav iespēju faktiski izmaksāt noteikto atlīdzību, pats par sevi nenozīmē to, ka valdes loceklim atlīdzība nav noteikta vispār. Ja valdes loceklis, kuram ir bijusi noteikta atlīdzība, neskatoties uz to, ka sabiedrība kādu laiku nedarbojas un negūst ienākumus, neizbeidz valdes locekļa tiesiskās attiecības ar šādu sabiedrību, nav pamata uzskatīt, ka minētā persona ir zaudējusi likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktā minēto amatu un ir izpildījies Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 2.punktā ietvertais kritērijs.

**Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Senāta Administratīvo lietu departamenta
2010.gada 16.decembra
SPRIEDUMS
Lieta Nr. A42556507
SKA – 653/2010**

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja	senatore I. Skultāne
	senators A.Guļāns
	tiesnese V.Kakste

piedaloties pieteicējai I.S.,

atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvei Solvitai Meļķei un Nodarbinātības valsts aģentūras pārstāvei Veltai Innusei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.S.* pieteikumu par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2007.gada 21.jūnija lēmuma atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, sakarā ar pieteicējas *I.S.* kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 21.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējai *I.S.* 2007.gada 9.februārī piešķirts bezdarbnieces statuss, kas zaudēts ar 2007.gada 28.maiju.

Izskatot pieteicējas 2007.gada 12.februāra iesniegumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – aģentūra), kuras lēmums galīgo noformējumu ieguvis ar 2007.gada 21.jūnija lēmumu Nr.51-17/109/3113, atteica pieteicējai piešķirt bezdarbnieka pabalstu.

Atteikums piešķirt bezdarbnieka pabalstu pamatots ar to, ka pieteicēja atrodas darba ņēmēja statusā saskaņā ar likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktu, jo joprojām ir SIA „Reklāmas aģentūra DNS dizains” valdes locekle.

Pieteicēja atteikumu piešķirt bezdarbnieka pabalstu pārsūdzēja administratīvajā tiesā, lūdzot izmaksāt bezdarbnieka pabalstu no 2007.gada 12.februāra līdz 27.maijam un norādot, ka ir arī SIA „Reklāmas aģentūra DNS dizains” īpašnice. Sabiedrība nav veikusi uzņēmējdarbību un nav guvusi ienākumus no 2003.gada, tās darbība uz laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 1.jūlijam ir apturēta, par ko informēts Valsts ieņēmumu dienests.

[2] Administratīvā rajona tiesa ar 2008.gada 8.decembra spriedumu pieteikumu apmierināja, uzdeva aģentūrai izdot lēmumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu pieteicējai par laiku no 2007.gada 12.februāra līdz 27.maijam.

[3] Administratīvā apgabaltiesa ar 2010.gada 21.aprīļa spriedumu pieteikumu noraidīja. Spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja bija uzskatāma par darba ņēmēju kā SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” valdes locekle laikā, kad saimnieciskā darbība sabiedrībā bija pārtraukta, un vai pieteicējai laika periodā no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada 27.maija bija tiesības iegūt bezdarbnieka statusu un saņemt bezdarbnieka pabalstu.

[3.2] Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmajā daļā ir uzskaitīti gadījumi, kad personai ir tiesības iegūt bezdarbnieka statusu. Saskaņā ar minētā likuma 10.panta pirmās daļas 2.punktu tiesības uz bezdarbnieku statusu pēc reģistrēšanās Nodarbinātības valsts aģentūrā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai ir personai, kura nestrādā (nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu “Par valsts sociālo apdrošināšanu”).

Atbilstoši likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta pirmās daļas 2.punkta „c” apakšpunktam *darba ņēmējs ir Saeimas deputāts, pašvaldības deputāts, Ministru kabineta loceklis, komercsabiedrības valdes, padomes loceklis, prokūrists, kontrolieris, kā arī cita persona, kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību.*

Saskaņā ar Komerclikuma 221.pantu valde ir sabiedrības izpildinstitūcija un tā vada un pārstāv sabiedrību. Valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību, kas atbilst viņa pienākumiem un sabiedrības finansiālajam stāvoklim. Atlīdzības apmēru nosaka ar padomes lēmumu, bet, ja sabiedrībai nav padomes, – ar dalībnieku lēmumu.

Laikā, kad tika pieprasīts bezdarbnieka pabalsts, pieteicēja bija SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” rīkotājdirektore (valdes locekle). No Valsts ieņēmumu dienesta

izziņas izriet, ka pieteicēja kā nodokļu maksātāja stājusies uzskaitē 1998.gada 6.maijā un kā darba ņēmēja SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” reģistrēta 2003.gada 2.janvārī, kur laika periodā no 2003.gada 1.septembra līdz 2007.gada 31.janvārim ienākumi nav gūti.

[3.3] Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 8.punktā ir noteikts, ka tiesības iegūt bezdarbnieka statusu ir personai, kura neveic komercdarbību vai tās komercdarbība apturēta saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Valsts ieņēmumu dienests apliecinājis, ka SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” saimnieciskā darbība uz laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada 1.jūlijam pārtraukta.

No Komerclikuma 1.panta un 221.panta pirmās daļas satura izriet, ka saimniecisko darbību fiziskās personas statusā var veikt tikai individuālais komersants, līdz ar to secināms, ka uz pieteicēju nav attiecināms Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 8.punkts, jo pieteicēja neveica komercdarbību kā fiziska persona (individuālais komersants), bet kā valdes locekle darbojās SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” vārdā.

[3.4] No Uzņēmumu reģistra datu bāzes Lursoft konstatējams, ka SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” rīkotājdirektore (izpildinstitūcija) ir norādīta pieteicēja. Uzņēmumu reģistrā nav norādīta kāda cita persona kā uzņēmuma direktors vai rīkotājdirektors, neskatoties uz pieteicējas paskaidrojumiem, ka uz viņas bezdarba periodu sabiedrībā bijis pieņemts cits direktors. Tāpat konstatējams, ka pieteicēja kā uzņēmuma amatpersona tiesiskajās attiecībās ar valsti ir pārstāvējusi SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” (veikusi rīkotājdirektora pienākumus), proti, parakstījusi un iesniegusi dokumentus Valsts ieņēmumu dienestā, un ir bijusi vienīgā amatpersona, kas to ir tiesīga darīt.

[3.5] Saskaņā ar Komerclikuma 8.pantu, tai skaitā, valdes loceklis tiek ierakstīts komercreģistrā. Līdz ar to pieteicēja darba ņēmēja statusu ieguva no dienas, kad viņa kā rīkotājdirektore (valdes locekle) tika ierakstīta komercreģistrā. Tātad darba ņēmēja statusu valdes loceklis zaudē no dienas, kad tiek veikts ieraksts par kapitālsabiedrības valdes locekļu pilnvaru izbeigšanos. Tādējādi konkrētajā gadījumā pieteicējai vajadzēja iecelt citu personu par SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” valdes loekli (rīkotājdirektoru), vienlaicīgi atbrīvojot sevi no amata un izdarot attiecīgus grozījumus komercreģistrā Uzņēmumu reģistrā. Izdarot izmaiņas komercreģistrā (Uzņēmumu reģistrā) pieteicēja kā valdes locekle zaudē darba ņēmēja statusu un tikai tad pieteicējai būtu tiesības uz bezdarbnieka statusu un bezdarbnieka pabalsta saņemšanu.

Pie konstatētajiem apstākļiem nepastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

[4] Par apgabaltiesas spriedumu pieteicēja iesniedza kasācijas sūdzību, kurā lūdza spriedumu atcelt un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai. Kasācijas sūdzība pamatota ar tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Pieteicēja kā SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” vienīgā valdes locekle un īpašniece bija tiesīga apturēt sabiedrības saimniecisko darbību, ko viņa arī izdarīja, un par to paziņoja Valsts ieņēmumu dienestam. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 8.punktā nav norādīts, ka tas neattiektos uz kādu no komersantiem.

[4.2] Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 2.punktā noteikts, ka tiesības uz bezdarbnieka statusu ir personai, kura nestrādā. Darba ņēmējs nevar strādāt, ja viņa uzņēmums nestrādā.

[5] Paskaidrojumos par kasācijas sūdzību aģentūra un Nodarbinātības valsts aģentūra pādušas viedokli, ka apgabaltiesas spriedums ir pamatots.

[6] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja kasācijas sūdzību, bet aģentūras un Nodarbinātības valsts aģentūras pārstāves to neatzina.

Motīvu daļa

[7] Atbilstoši likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” 2.panta 1.punktam, 3.panta pirmajai daļai un 5.panta pirmajai daļai viens no priekšnoteikumiem, lai personai rastos tiesības uz bezdarbnieka pabalstu, ir bezdarbnieka statuss.

Savukārt kritēriji bezdarbnieka statusa iegūšanai noteikti Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmajā daļā. Tostarp 2.punktā noteikts, ka tiesības uz bezdarbnieka statusu ir personai, kura nestrādā (nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu „Par valsts sociālo apdrošināšanu), bet 8.punktā – kura neveic komercdarbību vai tās komercdarbība apturēta saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

No minētā panta izriet, pirmkārt, ka visi panta pirmajā daļā nosauktie kritēriji attiecināmi uz fizisku personu, jo bezdarbnieka statuss piešķirams fiziskai personai. Līdz ar to uz pieteicēju nav attiecināms Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 8.punkts saistībā ar faktu, ka ir apturēta SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” saimnieciskā darbība. Apgabaltiesa spriedumā pareizi ir atzinusi, ka pieteicēja kā fiziska persona neveic komercdarbību (nav individuālais komersants), bet gan kā SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” valdes locekle darbojās minētās sabiedrības, kuras darbība apturēta, vārdā. Taču no apgabaltiesas konstatētā vienlaikus secināms, ka pieteicēja kā fiziska persona neveica komercdarbību, līdz ar to viņa atbilda Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 8.punktam – neveic komercdarbību.

Otrkārt, personai, kas pretendē uz bezdarbnieka statusa iegūšanu, vienlaicīgi jāatbilst visiem Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmajā daļā minētajiem kritērijiem.

[8] Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunkts noteica, ka darba ņēmējs sociālās apdrošināšanas izpratnē ir arī *komercsabiedrības valdes loceklis*, kā arī cita persona, kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību (redakcijā, kas bija spēkā laikā, kad pieteicēja pieprasīja bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu).

Tādējādi no šīs tiesību normas vārdiskā teksta, to saistot ar Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 2.punktā ietverto kritēriju, ka tiesības uz bezdarbnieka pabalstu ir personai, kura nestrādā, proti, nav uzskatāma par darba ņēmēju likuma „Par valsts sociālās apdrošināšanu” izpratnē, varētu secināt, ka, tā kā pieteicēja saglabāja SIA „Reklāmas aģentūra „DNS Dizains”” valdes locekles (rīkotājdirektores) amatu, viņa nav uzskatāma par nestrādājošu personu un līdz ar to viņai nav tiesību iegūt bezdarbnieka statusu.

Taču Senāts atzīst, ka likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunkts ir tulkojams ne tikai gramatiski, bet arī sistēmiski un teleoloģiski, līdz ar ko ne ikviens minētajā punktā nosauktais amats nozīmē to, ka persona, kura šo amatu ieņem, kļūst par darba ņēmēju sociālās apdrošināšanas izpratnē. Minēto atziņu Senāts pamato ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[9] Valsts sociālās apdrošināšanas sistēmā darba ņēmēji ir viena no obligāti sociāli apdrošināmām personu grupām. Tas nozīmē, ka par šīm personām ir izdarāmas sociālās iemaksas, kas savukārt dod personai tiesības uz izmaksām no sociālās apdrošināšanas budžeta sociālā riska iestāšanās gadījumā. Atbilstoši likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14.panta pirmajai daļai obligātās iemaksas aprēķina no iemaksu objekta, kas darba ņēmējiem ir *visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi*. Attiecībā uz tām personām, kuras kā darba ņēmēji uzskaitīti minētā likuma 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktā, 14.panta divpadsmitā daļa noteic, ka to obligāto iemaksu objekts ir *noteiktā atlīdzība*.

Tādējādi no minētajām tiesību normām kopsakarā ir secināms, ka likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktā minētās personas *ir darba ņēmēji sociālās apdrošināšanas izpratnē, ja tām ir noteikta atlīdzība*. Savukārt, ja atlīdzība nav

noteikta, līdz ar to nav arī iemaksu objekta, no kura aprēķināt sociālās iemaksas. Turklāt likumdevējs nav noteicis prasību, ka, lai arī personai nav noteikta atlīdzība, sociālās iemaksas ir aprēķināmas un izdarāmas, piemēram, vismaz no valstī noteiktās minimālās algas, kā tas savulaik bija noteikts likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14.panta vienpadsmitā daļā attiecībā uz uzņēmuma pārvaldnieku, kas, nebūdamas darba tiesiskajās attiecībās ar šo uzņēmumu, veic uzņēmuma operatīvās vadības funkciju, ja viņam atlīdzība nav noteikta (sk. likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14.panta vienpadsmitodaļu redakcijā, kas bija spēkā līdz 2005.gada 24.novembrim).

Sociālās apdrošināšanas mērķis ir arī novērst vai mazināt apdrošinātās personas ienākumu zaudējumus, kas rodas likumā paredzētā sociālā riska iestāšanās gadījumā, piemēram, ja persona darba nespējas vai bezdarba dēļ vairs nevar strādāt un tādēļ saņemt līdzšinējo darba samaksu. Taču, ja personai no kādas darbības ienākumi nav bijuši, viņa tos arī nevar zaudēt, iestājoties sociālā riska gadījumam. Savukārt sociālā riska iestāšanās nenozīmē to, ka personai ir liegta jebkura iespēja piedalīties sabiedriskās dzīves aktivitātēs, piemēram, darboties kādā organizācijā, biedrībā, arī kapitālsabiedrībā. Svarīgi, kā jau norādīts iepriekš, ir konstatēt, ka persona sociālā riska iestāšanās dēļ zaudējusi savus līdzšinējos nodarbinātības ienākumus un līdz ar to tai ir nepieciešams sociālās apdrošināšanas sistēmas atbalsts.

No iepriekš minētā secināms, ka tādu personu, kurām nav ienākumu – nav noteikta atlīdzība –, iekļaušana obligāti apdrošināmo personu (darba ņēmēju) lokā parasti neatbilstu sociālās apdrošināšanas principiem un mērķim.

[10] Šā sprieduma 9.punktā sniegto likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunkta interpretāciju apstiprina arī vēlākie grozījumi šajā tiesību normā, likumdevējam *precizējot* sociāli apdrošināmo personu loku. Proti, ar 2009.gada 16.jūnija likumu likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunkts tika papildināts ar vārdiem „ja atlīdzība ir faktiski noteikta”. Grozījumu likumprojekta anotācijā attiecībā uz minēto papildinājumu norādīts: „Saskaņā ar likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta „c”punktu ir noteikts, ka sociālās apdrošināšanas sistēmas izpratnē komercsabiedrības valdes, padomes loceklis vai persona, kas ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību, ir uzskatāms par darba ņēmēju (tātad sociāli apdrošināmu personu). Atbilstoši Komerclikumam minētām personām ir tiesības uz atlīdzību. Savukārt likuma 14.panta desmitā un divpadsmitā daļa paredz, ka šīm personām obligātās iemaksas ir jāveic no noteiktās atlīdzības. Taču praksē mēdz būt gadījumi, kad atlīdzība padomes, valdes loceklim vai personai, kura ieņem amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību, nav noteikta. Līdz ar to, lai atbrīvotu minētās personas no pienākuma reģistrēties kā obligāto iemaksu veicējam, nepieciešams precizēt likuma normas, nosakot, ka par sociāli apdrošināmām personām uzskatāmas personas, kam atlīdzība ir faktiski noteikta”.

[11] Atbilstoši Komerclikuma 221.panta astotajai daļai sabiedrības ar ierobežotu atbildību (komercsabiedrības) valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību, kas atbilst viņa pienākumiem un sabiedrības finansiālajam stāvoklim. Atlīdzības apmēru nosaka ar padomes lēmumu, bet, ja sabiedrībai nav padomes, - ar dalībnieku lēmumu. No minētās tiesību normas izriet, ka, ņemot vērā sabiedrības finansiālo stāvokli un valdes locekļa pienākumu apjomu, dalībnieki vai padome valdes loceklim atlīdzību var arī nenoteikt. Šādā gadījumā komercsabiedrības valdes loceklis nav uzskatāms par darba ņēmēju sociālās apdrošināšanas izpratnē.

[12] Ievērojot iepriekš minēto, katrā konkrētajā gadījumā ir svarīgi konstatēt, vai personai, kura ieņem likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktā minēto amatu, nodarbinātības periodā bija noteikta jebkāda veida atlīdzība. Apgabaltiesa šādu apstākli attiecībā uz pieteicēju nav pārbaudījusi, tāpēc apgabaltiesas spriedums ir atceļams.

[13] Senāta ieskatā, tas apstākļi, ka kapitālsabiedrības darbība bija apturēta un līdz ar to kādu laiku kapitālsabiedrībai nebija ienākumu un nebija iespēju faktiski izmaksāt noteikto atlīdzību, pats par sevi nenozīmē to, ka valdes loceklim atlīdzība nebija noteikta vispār. Minētais apstākļi varētu vien būt kā papildu apstiprinājums tam, ka atlīdzība nav bijusi noteikta. Tādējādi nav pamatots kasatores uzskats, ka tāpēc vien, ka uzņēmums kādu laiku nestrādāja, arī darba ņēmējs nestrādāja un tāpēc tam ir tiesības uz bezdarbnieka pabalstu. Ja valdes loceklis, kuram ir bijusi noteikta atlīdzība, neskatoties uz to, ka sabiedrība kādu laiku nedarbojas un negūst ienākumus, neizbeidz valdes locekļa tiesiskās attiecības ar šādu sabiedrību, nav pamata uzskatīt, ka minētā persona ir zaudējusi likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 1.panta 2.punkta „c” apakšpunktā minēto amatu un ir izpildījies Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 10.panta pirmās daļas 2.punktā ietvertais kritērijs. Līdzīga situācija veidojas ar darbiniekiem (personām, kas nodarbinātas uz darba līguma pamata un atrodas darba tiesiskajās attiecībās), kas atrodas dīkstāvē vai atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, taču darba tiesiskās attiecības neizbeidz.

[14] Izskatot lietu no jauna, apgabaltiesai ir jāņem vērā arī tas, ka Nodarbinātības valsts aģentūra, kura ir kompetentā iestāde lemt par bezdarbnieka statusa piešķiršanu, kā arī tā atņemšanu, nav pieņēmusi lēmumu par bezdarbnieka statusa zaudēšanu pieteicējai laikā no 2007.gada 9.februāra līdz 27.maijam, proti, par to laiku, par kuru pieteicēja lūdza piešķirt bezdarbnieka pabalstu. Kā jau Senāts norādīja iepriekš, viens no bezdarbnieka pabalsta piešķiršanas priekšnoteikumiem, kas ir jāņem vērā aģentūrai, lemjot par savā kompetencē esošo jautājumu par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu, ir bezdarbnieka statusa esība.

Atbilstoši Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 12.panta trešajai daļai lēmumu par bezdarbnieka statusa zaudēšanu pieņem Nodarbinātības valsts aģentūra vienas darba dienas laikā pēc šā panta pirmajā daļā minēto bezdarbnieka statusa zaudēšanas nosacījumu (tādi, piemēram, ir darba ņēmēja statusa iegūšana uz nenoteiktu laiku vai nepatiesu ziņu sniegšana bezdarbnieka statusa iegūšanai un saglabāšanai) konstatēšanas. Šādā gadījumā persona zaudē bezdarbnieka statusu ar dienu, kad iestājies attiecīgais bezdarbnieka statusa zaudēšanas nosacījums.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 2.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 21.aprīļa spriedumu un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	(<i>paraksts</i>)	I.Skultāne
Senators	(<i>paraksts</i>)	A.Guļāns
Tiesnese	(<i>paraksts</i>)	V.Kakste